Raadsvoorstel

Onderwerp:	portefeuillehouder: Marcel Roelofs
Grondstoffenplan 2024 / systeemkeuze huis-aan-huisafvalinzameling	datum vergadering: 3 juli 2024 zaaknummer: 088912193

Samenvatting

Om te komen tot een volledig circulaire economie in 2050 zet de Rijksoverheid o.a. in op een hogere kwaliteit recyclebare grondstofstromen zoals GFT (groente-, fruit- en tuinafval) en PMD (plastic, metalen en drankpakken). Daarnaast legt het Rijk heffingen op voor de verbranding van restafval om de hoeveelheid restafval terug te dringen waardoor de kosten hiervoor in de nabije toekomst steeds verder zullen stijgen. Ook de inzamelkosten stijgen ten gevolge van o.a. gestegen brandstof- en materieelkosten.
Bovenstaande noopt tot maatregelen om de hoeveelheid restafval verder terug te dringen en de kwaliteit van de grondstofstromen te verbeteren. We stellen de raad daarom voor de service op de restafvalinzameling verder in te perken door de aanbiedcapaciteit te verlagen, de service op de PMD-inzameling te verhogen door deze stroom huis-aan-huis in te gaan zamelen en de service op GFT te verkleinen. Deze maatregelen zorgen ervoor dat we een beter milieurendement en een betere kwaliteit grondstoffen realiseren tegen minder sterk stijgende kosten dan in de huidige systematiek.

Voorstel

Wij stellen uw raad voor kennis te nemen van bijgaand raadsvoorstel en te kiezen voor **oplossingsrichting 2A.** Dit wil zeggen dat we uiterlijk 1 januari 2026 onderstaande inzamelsystematiek aan huis introduceren:

- **Restafval**: vier-wekelijkse inzameling van restafval in 80 litercontainers voor laagbouw (met handhaving van 25 literemmers voor stapelbouw/benedenbouw en ondergrondse verzamelcontainers voor hoogbouw);
- **PMD**: tweewekelijkse huis-aan-huisinzameling van PMD in doorzichtige (gratis) zakken;
- **GFT**: tweewekelijkse huis-aan-huisinzameling van GFT waarbij we de huidige inzamelmiddelen handhaven (d.w.z. 60- , 140- en 240-litercontainers voor laagbouw, 25 literemmers voor stapelbouw/benedenbouw en ondergrondse verzamelcontainers voor hoogbouw).

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding
In 2019 heeft uw raad de duurzaamheidsvisie ‘Focus, Lef en Draakkracht’ vastgesteld met daarin een aantal doelen op het gebied van duurzaamheid, waaronder het streven naar een circulaire economie door o.a. te streven naar 30 kg restafval per inwoner per jaar in 2025. Op 10 oktober 2023 is deze visie de laatste keer herijkt in de vorm van het ‘Actieplan 2023-2026’. Met deze visie c.q. dit actieplan willen we een bijdrage leveren aan de klimaatdoelstellingen; inherent daaraan is het Rijksbrede streven naar een volledig circulaire economie in 2050. Om dit te bereiken hebben we in het actieplan vastgelegd dat we om nog meer recyclebare stoffen uit het restafval te halen naast kilogrammen ons ook moeten focussen op de kwaliteit van de grondstoffen.

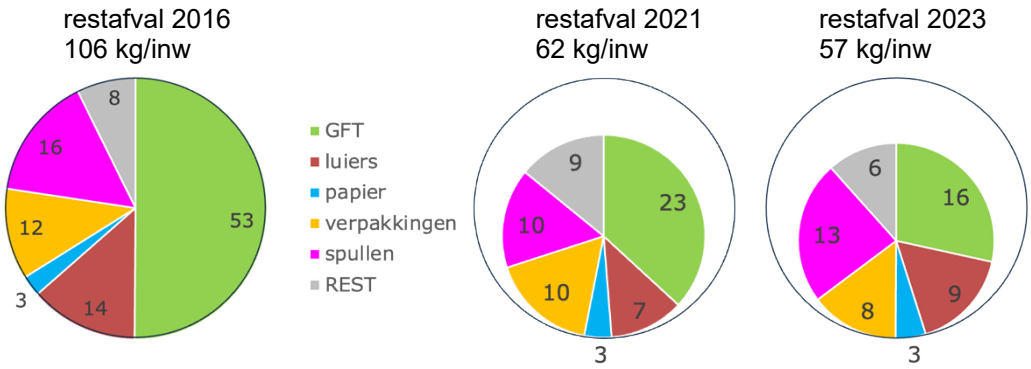
2. Doelstelling
Met dit voorstel wordt beoogd te komen tot een bijgestelde inzamelstructuur voor het behalen van de ambitie van maximaal 30 kilogram restafval per inwoner in 2025 (of zoveel later als haalbaar) en daarnaast zorg te dragen voor kwalitatief hoogwaardige grondstoffen.

3. Uitgangssituatie
In 2018 zetten we de eerste stappen om te komen tot 30 kg restafval per inwoner per jaar. We schakelden over van een tweewekelijkse inzameling van rest- en GFT (Groente/Fruit/Tuinafval) naar een vierwekelijkse inzameling van restafval en wekelijkse inzameling van GFT. Gelijktijdig verhoogden we het tarief voor restafval en maakten we het aanbieden van GFT-afval goedkoper. De ondergrondse brengvoorziening voor de PMD-inzameling (Plastic, Metaal, Drankpakken) is destijds buiten beschouwing gelaten. Met deze interventies hebben we grote stappen gezet, maar de ambitie van 2025 blijft buiten bereik, zoals te zien is in onderstaande tabel.

kilogram per inwoner p/j	2016	2019	2022	2023
GFT	65	101	98	109
PMD	29	31	31	31
Restafval aan huis	106	56	61	57

(2016 is de 0-situatie op basis waarvan in 2017 besluiten zijn genomen. De interventies rondom rest- en GFT-afval zijn in 2018 doorgevoerd. Hiervan waren de resultaten in 2019 voor het eerst representatief omdat 2018 het overgangsjaar was).

De genomen stappen hebben geleid tot minder verlies van grondstoffen in het restafval. Desondanks bevat het restafval nog altijd circa 90% grondstoffen en 10% onvermijdbaar restafval. Zie onderstaand de resultaten van de uitgevoerde sorteeranalyses.

In onze huidige ondergrondse brengvoorzieningen voor onder meer PMD en luiers wordt regelmatig en in toenemende mate verkeerd afval gedeponeerd. Communicatie- en voorlichtingstrajecten hebben jammer genoeg geen gedragsverandering bewerkstelligd. Uit een sorteeranalyse van het PMD blijkt dit met ruim 32% ‘stoorstoffen’ te zijn vervuild, denk hierbij aan restafval, textiel en papier. De maximale toegestane hoeveelheid vervuiling bedraagt 15%. Alleen voor ‘schoon’ materiaal (vervuiling tussen 0% en 15% ontvangt de gemeente een inzamelvergoeding. Een meerderheid van ons ingezameld PMD voldoet daarmee niet aan de afspraak tussen het verpakkend bedrijfsleven en de VNG.

Ook bij andere grondstofstromen zien we in toenemende mate vervuiling. Dit zorgde in 2022/2023 voor 8,5 kg/inwoner verlies aan afgekeurde grondstofstromen. Afgekeurde grondstofstromen worden als restafval verbrand. Afkeur leidt tot extra restafval, waardoor onze ambitie van maximaal 30 kg/inw restafval in 2025 verder buiten bereik blijft; er is immers 60+8,5 kg aan indirect restafval geproduceerd.

4. Rol gemeente
De gemeente is trekker. De regie en het beheer op het gebied van afvalinzameling ligt op basis van de Wet Milieubeheer bij de gemeente.

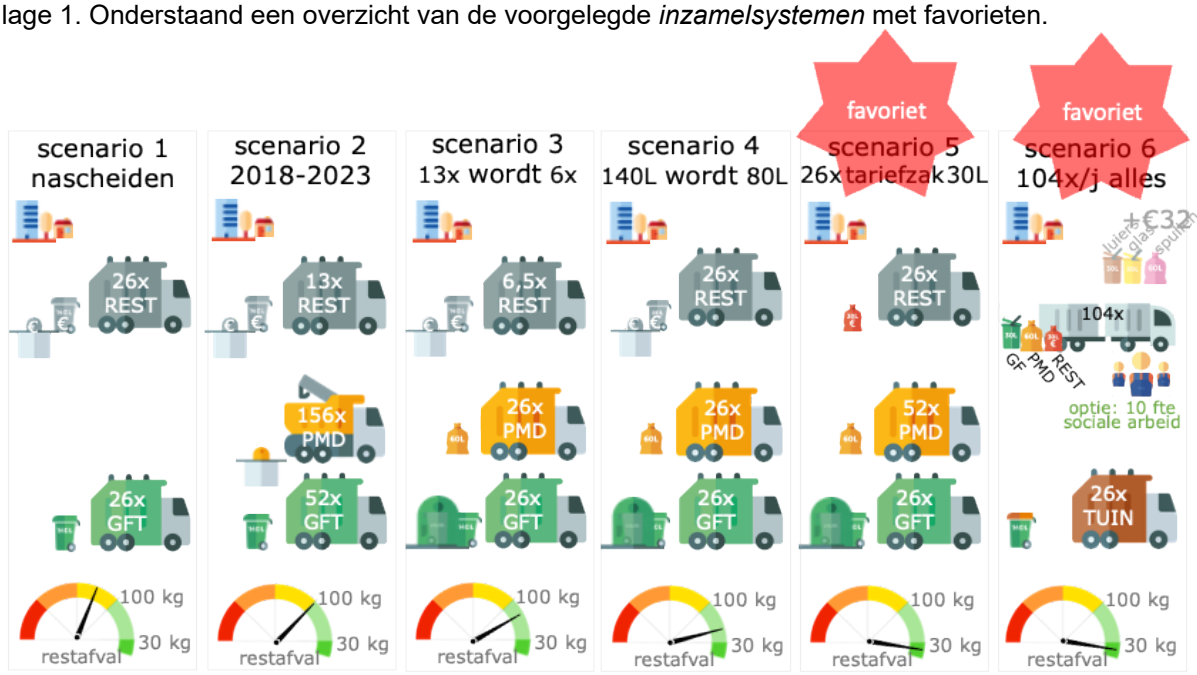
5. Toelichting
Kwaliteit grondstofstromen
Voor een circulaire economie zet de Rijksoverheid in op levensduurverlenging van consumptiegoederen en een hogere kwaliteit recyclebare grondstofstromen (lees: GFT, PMD, textiel, etc.) Met de invoering van producentverantwoordelijkheid in combinatie met Europese/nationale recyclingdoelen (65% recycling in 2035) maakt de overheid producenten en importeurs verantwoordelijk voor het afvalstadium van hun producten. Hierop reageert het bedrijfsleven met het aanscherpen van acceptatiecriteria voor aangeleverde grondstofstromen, met afkeur tot gevolg en daardoor meer restafval, hogere kosten en lagere recyclingpercentages.

Stijgende kosten
De kosten voor de *verwerking* van restafval stijgen in de toekomst. Naast de door de overheid opgelegde verbrandingsbelasting van € 39/ton (prijspeil 2024) ziet het ernaar uit dat het Rijk vanaf 2026 tevens een CO_2-heffing oplegt van naar verwachting € 40/ton boven op de € 55/ton (prijspeil 2024) die we betalen aan verwerkingskosten ex BTW. Dus naast milieurendement c.q. het streven naar een circulaire economie spelen de kosten een rol in het terugbrengen van de kilogrammen.
Het verbeteren van de kwaliteit en daarmee terugdringen van afkeur van PMD en GFT is hierin eveneens wezenlijk. Immers, deze grondstoffen worden als restafval verbrand als ze te zeer vervuild zijn.
Ook de kosten voor inzameling zijn de laatste jaren drastisch gestegen ten gevolge van o.a. krapte op de arbeidsmarkt en daardoor gestegen lonen, gestegen brandstofprijzen en gestegen grondstofprijzen voor materieel.
Kortom, wil de gemeente Beesel bijdragen aan een circulaire economie en de kosten behaphaar houden, is het noodzakelijk dat we maatregelen nemen om het aantal kilogrammen restafval verder in te perken. Dit kunnen we doen door afvalscheiding verder te stimuleren en de kwaliteit van de grondstoffen – in dit geval - PMD en GFT te bevorderen. Immers, wanneer we ‘schoon’ PMD aan de verwerker aanleveren ontvangen we daarvoor een vergoeding en kan het materieel gerecycled worden. Voor GFT geldt dat wanneer we ‘schoon’ GFT aanleveren dit tot compost verwerkt wordt voor een bedrag van ca. € 73/ton (prijspeil 2024). Dubbele winst dus.

6. Oplossingsrichtingen
In lijn met nationaal beleid willen we een betere kwaliteit ingezamelde grondstofstromen en minder restafval. Daarop moet ons inzamelsysteem worden afgestemd. De mogelijkheden daarvoor zijn met de raad verkend tijdens twee workshops in 2020. Door de Coronacrisis werd een vervolg van dit onderwerp uitgesteld.

In december 2022 en februari 2023 volgden workshops met de raad en met inwoners. De focus bij de verkenning lag bij restafval, GFT en PMD, omdat uit de praktijk blijkt dat deze bepalend zijn voor de wijze waarop door onze inwoners met álle materiaalstromen wordt omgegaan. Dit raadsvoorstel is een

uitwerking van de oplossingsrichtingen die als favoriet naar voren kwamen uit deze workshops. Zie bijlage 1. Onderstaand een overzicht van de voorgelegde *inzamelsystemen* met favorieten.

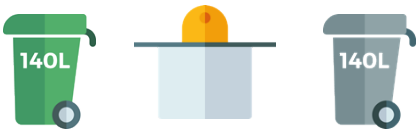

Naast de voor Beesel relevante inzamelsystemen is bij de raadsleden ook de *servicebehoefte* voor de inzamelsystemen van GFT, PMD en restafval gepeild. Daaruit kwamen de onderstaande voorkeuren naar voren:

GFT : 52 x/j GFT-bak
PMD : 52 x/j PMD-zak
Restafval : 13 x/j 80 liter bak of 13 tot 26x/j 30 liter zak

Op basis van bovenstaande, leggen wij uw raad de volgende systemen ter keuze voor.

0) **Huidige situatie voortzetten** 52 x/j brengen 13 x/j

GFT - 100 kg/inw
PMD - 30 kg/inw
REST - 60 kg/inw

Kosten - € 133/hh

Voordeel
geen verandering nodig van onze inwoners

Nadelen
ambitie 2025 blijft buiten bereik
kosten stijgen door handhaving hoeveelheid restafval en afgekeurd PMD/GFT
ontoereikend voor een circulaire economie

1A) **Tweewekelijks restafvaltariefzak** 26 x/j 26 x/j 26 x/j
Tweewekelijks GFT en PMD-zak

GFT- 130 kg/inw
PMD - 35 kg/inw
REST - 15 kg/inw

Kosten - € 102/hh

Voordelen
inzamelaar voert 1e controle uit aan huis bij de aanbieder = betere kwaliteit
ambitie 2025 wordt gerealiseerd, goede basis voor een circulaire economie lagere kosten
'boter bij de vis'-effect is sterkste prijsprikkel voor restafval (direct dure zak afrekenen voelt de inwoner meer in de beurs dan afrekenen achteraf via aanslag BsGW)
kwalitatief en kwantitatief goede resultaten PMD
gebruik van zakken naar behoefte – 'zoveel zakken aanbieden als je wil'
bijv. in Leudal op 1-1-24 naar tevredenheid van inwoners en gemeente ingevoerd

Nadelen
het draagvlak voor een restafvaltariefzak is naar verwachting minder groot
angst voor wegwaaiende PMD-zakken; dit gebeurt nauwelijks in de praktijk
angst voor verrommeling van het straatbeeld; dit hangt af van het aanbiedgedrag van de inwoners (zakken pas op de inzameldag aanbieden)
aandacht voor Arbo-problematiek voor de inzamelaar naar de toekomst toe

1B) **Tweewekelijks restafvaltariefzak** 52 x/j 52 x/j 26 x/j
Wekelijks GFT en PMD-zak

GFT - 140 kg/inw
PMD - 35 kg/inw
REST - 15 kg/inw

Kosten - € 146/hh

Voordelen
inzamelaar voert 1e controle uit aan huis bij de aanbieder = betere kwaliteit
ambitie 2025 wordt gerealiseerd, goede basis voor een circulaire economie
'boter bij de vis'-effect is sterkste prijsprikkel voor restafval (direct dure zak afrekenen voelt de inwoner meer in de beurs dan afrekenen achteraf via aanslag BsGW)
meer service voor GFT en PMD
gebruik van zakken naar behoefte – 'zoveel zakken aanbieden als je wil'
(zie voor PMD ook 1A)

Nadelen
het draagvlak voor een restafvaltariefzak is naar verwachting minder groot
wekelijks GFT blijkt nauwelijks gebruikt in de praktijk
aandacht voor Arbo-problematiek voor de inzamelaar naar de toekomst toe
(zie voor PMD ook 1A)

2A) **Vierwekelijks 80 liter restafvalbak** 26 x/j 26 x/j 13 x/j
Tweewekelijks GFT en PMD-zak

GFT - 130 kg/inw
PMD - 35 kg/inw
REST - 35 kg/inw

Kosten - € 94/hh

Voordelen
80 litercontainer geeft waarschijnlijk minder weerstand dan een restafvaltariefzak
gemeente Haarlemmermeer heeft bijv. goede ervaringen met de 80 litercontainer
combi restafval*bak* met PMD in zak zorgt voor 10% zuiverder PMD dan met restafval*zak*
(zie voor PMD ook 1A)

Nadelen
ambitie 2025 blijft waarschijnlijk buiten bereik
veelaanbieders van restafval zullen hun gedrag sterk moeten aanpassen
(zie voor PMD ook 1A)

2B) **Vierwekelijks 80 liter restafvalbak** 52 x/j 52 x/j 13 x/j
Wekelijks GFT en PMD-zak

GFT - 140 kg/inw
PMD - 35 kg/inw
REST - 35 kg/inw

Kosten - € 143/hh

Voordelen
80 litercontainer geeft waarschijnlijk minder weerstand dan een restafvaltariefzak
gemeente Haarlemmermeer heeft bijv. goede ervaringen met de 80 litercontainer
combi restafval*bak* met PMD in zak zorgt voor 10% zuiverder PMD dan met restafval*zak*
(zie voor PMD ook 1A)

Nadelen
ambitie 2025 blijft waarschijnlijk buiten bereik
veelaanbieders van restafval zullen hun gedrag sterk moeten aanpassen
wekelijks GFT blijkt nauwelijks gebruikt in de praktijk
(zie voor PMD ook 1A)

Toelichting op bovenstaande scenario's:

- De geraamde kosten betreffen de volledige kosten voor GFT, PMD en restafval (denk aan kosten voor het vervangen en repareren van containers, diftarregistratie, inzamelen, mogelijke afkeur en verwerken). De Afvalstoffenheffing bevat ook andere kosten, zoals van het milieupark, de brengparkjes, papierinzameling, etc. Onze werkelijke inzamelkosten voor 2024 komen voort uit een periode waarin schaarste aan personeel en andere zaken nog geen rol speelden. Dat geeft een vertekend beeld voor de te verwachten inzamelkosten na afloop van dit inzamelcontract. Daarom is voor de inzameling gerekend met actuele cijfers van aanbestedingen voor inzameling van deze stromen in 2024. Maar ook deze cijfers bieden ons geen garantie voor de kostprijzen die wij straks daadwerkelijk gaan maken.
- De resultaten in kilogrammen zijn gebaseerd op ervaringscijfers van andere gemeenten. Zo is een hoeveelheid van 10-15 kg restafval per inwoner behaald in vier inzamelproeven. In navolging daarop behaalt de gemeente Reusel-De Mierden al jaren met de 30 liter restafvaltariefzak 7 kg restafval aan huis en 12 kg grof restafval op de milieustraat (totaal 19 kg restafval per inwoner).

- Door een ‘waterbedeffect’ verschilt de som van de vermelde hoeveelheden per systeem. Zo geeft een restafvalcontainer inwoners de mogelijkheid vele spullen en tuinafval bij het restafval te werpen. Bijvoorbeeld een stoel slopen om een ritje naar het milieupark te besparen.
- Wat de restafvaltariefzak betreft worden inwoners sterker gedwongen hun afval te scheiden. Je stopt immers niet snel gebroken glas of een kapotte paraplu in een zak. Bij gebruik van een restafvaltariefzak wordt daardoor meer glas, luiers, papier, textiel, etc. gescheiden aangeboden. Andersom ontstaat met de restafvaltariefzak iets meer grof restafval, omdat inwoners dat niet in een zak kwijt kunnen en naar het milieupark rijden. En op het milieupark is het dan belangrijk te voorkomen dat grondstoffen alsnog in het grof restafval verdwijnen.
- De beperkte meerwaarde van wekelijks inzamelen van GFT en PMD komt als gevolg van een soort ‘verzadigingseffect’; tweewekelijks is wel noodzakelijk voor GFT, maar uit praktijkonderzoek blijkt 7% van de huishoudens vaker dan tweemaal per maand GFT aan te bieden. Een vergelijkbaar beeld voor PMD is vastgesteld in een onderzoek dat is uitgevoerd namens het Learning Center kunststof verpakkingsafval (Microsoft Word - 180044-02 8. rapport LCKVA fase 2_04.docx kidv.nl).
- Met uitzondering van systeem 0 – huidige situatie met brengvoorzieningen voor PMD – betreffen de frequenties de inzameling huis-aan-huis via een bak of een zak.

Bij bovenstaande systemen hanteren we de volgende *uitgangspunten*:

Restafval

- Bij een overstap naar een 30 liter restafvaltariefzak of 80 liter restafvalcontainer stellen we alle restafvalcontainers (dat wil zeggen de 60-, 140- en 240-liter restafvalcontainers buiten gebruik).
- De laatste ARBO-richtlijnen voor het werken met restafvalzakken geven een groter risico op beperking in het aantal stuks per dag dan voor het werken met 80 liter restafvalcontainers.
- De 25-liter emmers voor restafval bij stapelbouw/benedenbouw handhaven we in het geval we overschakelen naar de 80 liter restafvalcontainer.
- De ondergrondse verzamelcontainers bij hoogbouw handhaven we in elk systeem vanwege de te lage inzamelfrequenties voor restafval voor inwoners met weinig woonruimte.
- We onderzoeken de mogelijkheid tot het geven van de optie voor een *extra* 80-liter restafvalcontainer tegen een vaste nog nader vast te stellen (jaarlijkse) meerprijs én een hoger aanbiedtarief.
- Het tarief voor een 30 liter restafvaltariefzak of 80 liter restafvalcontainer komt verhoudingsgewijs overeen met het tarief van een 140 of 240 liter restafvalcontainer. We berekenen hiervoor literprijzen als uitgangspunt. De tarieven voor restafval leggen we aan uw raad in december 2024 ter vaststelling voor.

GFT-inzameling

- Voor de GFT-inzameling handhaven we de huidige inzamelmiddelen; 25-liter emmers bij stapelbouw en benedenbouw en de 60-, 140- en 240-litercontainers voor reguliere laagbouw en bij hoogbouw verzamelcontainers.
- We onderzoeken de mogelijkheid tot het geven van de optie voor een *extra* GFT-container kan worden aangevraagd tegen een nader vast te stellen tarief. Bijvoorbeeld voor huishoudens met een grote tuin.
- De tarieven voor GFT leggen we aan uw raad in december 2024 ter vaststelling voor.

PMD-inzameling

- Uit landelijk onderzoek komt naar voren dat de huis-aan-huisinzameling van PMD in
- doorzichtig zakken de beste PMD-kwaliteit oplevert. Vaker inzamelen – bijvoorbeeld wekelijks - heeft hierop geen invloed, zie hiervoor de resultaten in het onderzoeksrapport van het Learning Center Kunststof verpakkingsafval (Microsoft Word - 180044-02 8. rapport LCKVA fase 2_04.docx (kidv.nl). Wekelijks inzamelen geeft *dubbele* inzamelkosten.
- PMD-zakken stellen we gratis ter beschikking via uitgiftepunten. De kosten voor de inkoop van deze zakken berekenen we door aan de huishoudens in het vastrecht van de Afvalstoffenheffing.
- Voor inwoners met veel medisch afval, zoals stoma-afval leveren we maatwerk. Dit is nu ook al ingeregeld.

Algemeen

- De (ondergrondse) verzamelcontainers voor restafval en GFT in de hoogbouw zoals Bösdael, Oppe Brik en in het centrum van Reuver blijven (vooralsnog) onveranderd.
- De ondergrondse verzamelcontainers van de milieustraatjes voor textiel, glas en luiers handhaven we vooralsnog. De ondergrondse containers voor plastic, metaal en drankpakken van de ondergrondse milieustraatjes stellen we buiten gebruik. We beraden ons na besluitvorming van uw raad over de verdere inzet van deze – inmiddels afgeschreven – containers. Te denken valt aan deze grondstofstromen bovengronds te brengen. Of ondergronds te handhaven de capaciteit uit te breiden door de vrijgevallen putten te benutten.

B. Advies

Het bovenstaande afwegende adviseren wij uw raad te kiezen voor het **inzamelsysteem 2A**:

- **vierwekelijks** een **80-liter container** voor **restafval** en
- **tweewekelijks** inzameling van **GFT** via een **container** en **PMD** via **PMD-zakken** aan huis, waarbij we:
  - 25 liter emmers voor restafval handhaven we bij stapelbouw/benedenwoningen;
  - de ondergrondse verzamelcontainers voor restafval en GFT handhaven bij hoogbouw;
  - maatwerk leveren voor mensen met veel medisch afval;
  - de optie geven voor een extra 80-liter restafvalcontainer tegen een vaste meerprijs én een hogere prijs per aanbieding;
  - de optie geven voor een extra GFT-container tegen een vaste meerprijs.

Dit advies is gebaseerd op de volgende *overwegingen*:

- De kosten voor het verwerken van restafval stijgen naar verwachting van € 94 in 2024 naar € 181 per ton in 2030 door de reeds ingevoerde afvalbelasting en nog in te voeren CO_2-heffing.
- De kosten voor recycling van een aantal grondstofstromen zijn afhankelijk van de wereldmarkt. Deze kunnen binnen een termijn van enkele jaren scherp dalen of stijgen. Voor de overige grondstofstromen verwachten we een reguliere kostenstijging. Het gescheiden inzamelen en recyclen van grondstoffen is goedkoper dan het inzamelen en verbranden van restafval. Door uitbreiding van de producentverantwoordelijkheid enerzijds en verdere verzwaring van de belasting op restafval wordt op termijn een groter gunstig verschil verwacht voor grondstofstromen.
- Systeem 2A is het goedkoopste systeem mét behoud van een restafvalcontainer.
- De ambitie van maximaal 30 kg restafval per inwoner blijft weliswaar naar verwachting buiten bereik, maar dit systeem geeft waarschijnlijk het grootste draagvlak.
- Wekelijks inzamelen van GFT en PMD heeft in de praktijk nauwelijks meerwaarde (je zamelt er niet meer kilogrammen mee in), maar is veel duurder.
- Het tweewekelijks inzamelen van GFT en PMD geeft geen noemenswaardige problemen in andere gemeenten.
- Zakinzameling aan huis van PMD is een beproefd systeem dat al naar volle tevredenheid bij een meerderheid van de Nederlandse gemeenten is geïntroduceerd.
- Huishoudens waar 35 kg restafval per inwoner wordt aangeboden besparen naar verwachting € 25 per huishouden ten opzichte van het handhaven van 140 liter container c.q. € 70 per huishouden ten opzichte van een 240 liter container bij een gemiddeld aanbod van 7 restafvalcontainers per jaar ten gevolge van een betere afvalscheiding.

C. Invoering

Aan de bijstelling van de inzamelstructuur gaan veel activiteiten vooraf. Van aanschaf van nieuwe restafvalcontainers, het bepalen wat we doen met ingenomen restafvalcontainers waarvan het gros inmiddels afgeschreven is, het opstellen van een communicatieplan tot en met het voorlopig afsluiten van de huidige P-, M- en D-containers van de milieustraatjes en het regelen van uitgiftepunten voor de PMD-zakken. Zodra wij dit uitgewerkt hebben, informeren wij uw raad hierover nader over wat we wanneer hoe gaan doen via een Raadsinformatiebrief.

De invoering van een nieuwe systematiek hangt mede af van de nieuwe inzamelaar. Het contract met de huidige inzamelaar loopt op 1 maart 2025 teneinde. Het besluitvormingsproces tot een eventuele (aspirant)toetreding tot de GR Reinigingsdienst Maasland danwel het doorlopen van een Europese aanbesteding bepaalt het moment van een invoering van een nieuwe systematiek. Er is immers voorbereiding nodig door deze partij voor het inregelen van de uitvoering, maar ook moeten onze inwoners goed geïnformeerd worden. Vanuit dit oogpunt lijkt het streven naar de gelijktijdige invoering van de wijzigingen van rest- en GFT-afvalinzameling en de introductie van de huis-aan-huisinzameling van PMD per 1 januari 2026 haalbaar (of zoveel eerder als dan mogelijk blijkt).

Naast bijstelling van de inzamelsystematiek verkennen we de mogelijkheid tot het laten meeliften van bedrijven en scholen met de GFT- en PMD-inzameling.

a. Financieel

- Financieel zijn er een aantal uitgangspunten gehanteerd om een identieke vergelijking tussen de verschillende scenario's te kunnen maken. Deze worden in het voorstel toegelicht.

- Het verschil aan kosten in positieve danwel negatieve zin voor de introductie van een nieuwe inzamelsystematiek verdisconteren we via onze egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

- Binnen de onderlinge vergelijking van de inzamelmethodes is onder methode 2a rekening gehouden met minder verwerkingskosten. Het voordeel van het verminderen van de afkeur van grondstoffen kunnen we niet nader kwantificeren; dit kan wijzigen, aangezien bij de acceptatieprocedure bij de verwerkers niet structureel controle plaatsvindt. Er wordt nu meer geaccepteerd dan de acceptatieregels voorschrijven. Dit kan de verwerker per direct aanscherpen. De praktijk kan dus afwijken.

- De mogelijkheid tot de aanschaf van een extra restafval c.q. GFT-container is voor de heffing/aanslag door BsGW ‘maatwerk’. We onderzoeken wat hiervoor de extra kosten zijn.

- De kosten per huishouden per inzamelmethode binnen dit voorstel zijn gebaseerd op actuele cijfers van aanbestedingen in 2024. Deze cijfers bieden ons hiermee geen garantie voor de kostprijzen. De totale impact van de introductie van een nieuw systeem op de Afvalstoffenheffing kunnen we pas exact bepalen na besluitvorming rondom:

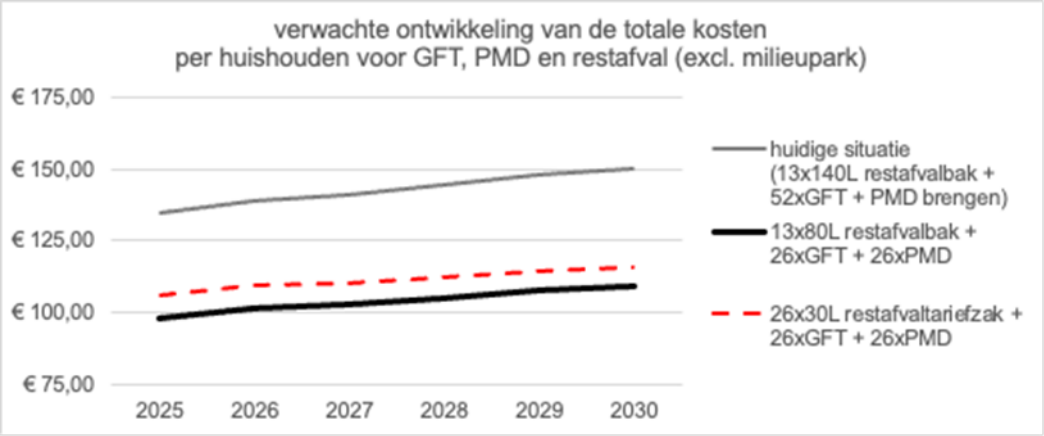
    - de eventuele (aspirant) toetreding tot de GR Reinigingsdienst Maasland en de hieruit dan voortvloeiende quasi-inbesteding (Van ‘quasi-inbesteding’ is sprake als een publiekrechtelijke rechtspersoon (bijvoorbeeld een provincie, gemeente of waterschap) een activiteit niet aan de markt uitbesteedt, maar in wezen nog steeds zelf doet middels een afzonderlijk privaatrechtelijk lichaam) danwel

    - de marktpartij die de dienst gegund krijgt na een Europese aanbesteding.

- Onder systeem 2A heeft de andere wijze van inzameling tot gevolg dat minder inzet van uren op afval benodigd is. Deze personeelskosten (en bijbehorende toe te rekenen overheadkosten per fte) komen hiermee niet meer ten laste van de egalisatievoorziening Afval maar ten laste van de gemeentelijke exploitatie (wegens inzet van deze uren op andere beleidsvelden). Tevens zullen er minder kosten voor vervoermiddelen aan afval worden toeberekend (zoals de kosten voor de vrachtwagen ad € 20.000). Deze kosten komen hiermee eveneens ten laste van de gemeentelijke exploitatie o.b.v. van inzet op andere beleidsvelden.

- Uit de vergelijking blijkt dat de keuze voor systeem 0 leidt tot hogere kosten ten opzichte van scenario 2A. De huidige kosten gelijk houden is gezien de geschetste (markt)ontwikkelingen niet mogelijk; we streven er daarom naar de kostenstijging zo beperkt mogelijk te houden. Dat kan door te kiezen voor het voorgestelde inzamelsysteem. Dit betekent een kostenverschil van ca. € 39 per huishouden per jaar. Let wel. Dit zijn de kosten gebaseerd op genoemde uitgangspunten en hebben alleen betrekking op restafval, GFT en PMD. Overige kosten m.b.t. afval zijn hier niet in meegenomen.

De ontwikkeling van de kosten per 2025 vertaalt zich o.a. als volgt (grijze lijn is huidige situatie (€133 per hh/pj), zwarte lijn het voorgestelde scenario 2A (€94 hh/pj) en de rode stippellijn het eventuele alternatieve scenario 1A (€102 per hh/pj):

b. Juridisch
n.v.t.

c. Risico's
- Onze ambitie van maximaal 30 kg restafval per inwoner blijft buiten bereik en daarmee accepteren we de stijgende kosten en minder milieurendement
- Weerstand tegen verandering in inzamelsystematiek waarbij van veel van onze inwoners een gedragsverandering vereist wordt.

6. Visie Blij in Beesel
Een kwalitatief en kwantitatief betere afvalscheiding draagt bij aan een duurzame woon- en werkgemeente.

7. Toegankelijkheid
De introductie van huis-aan-huisinzameling van PMD draagt bij aan een betere service voor onze inwoners. De grondstoffen halen we immers aan huis op.

8. Duurzaamheid
Een kwalitatief en kwantitatief betere afvalscheiding draagt bij aan ons streven naar een volledig circulaire economie in 2050.

Bijlage
Resultaten workshops 2022 en 2023